

Cauza C-435/22 PPU**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

1 iulie 2022

Instanța de trimitere:

Oberlandesgericht München (Germania)

Data deciziei de trimitere:

21 iunie 2022

Cu participarea:

Generalstaatsanwaltschaft München

HF

Obiectul procedurii principale

Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen – Interpol – Notificare roșie – Arestarea unui resortisant al unei țări terțe într-un stat membru pe baza unei notificări roșii – Cerere de extrădare din partea statului terț care a solicitat notificarea roșie – Condamnare pronunțată deja într-un alt stat membru pentru faptele menționate în notificarea roșie – *Ne bis in idem* – Acord de extrădare între statul membru în care a avut loc arestarea și statul terț care a formulat cererea de extrădare

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, articolul 267 primul paragraf [TFUE]

Întrebarea preliminară

Articolul 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor din Uniunea Economică Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnată la Schengen la 19 iunie 1990

(denumită în continuare „CAAS”) coroborat cu articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că aceste reglementări se opun extrădării unui resortisant al unei țări terțe, care nu este cetățean al Uniunii în sensul articolului 20 TFUE, de către autoritățile unui stat parte la această convenție și stat membru către un stat terț atunci când persoana în cauză a fost deja judecată definitiv într-un alt stat membru al Uniunii Europene pentru aceleași fapte vizate de cererea de extrădare și această hotărâre a fost executată, iar decizia de refuzare a extrădării persoanei către statul terț ar fi posibilă numai prin acceptarea unei încălcări a unui tratat bilateral de extrădare existent cu acest stat terț?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolul 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 (denumită în continuare „CAAS”)

Articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”)

Dispozițiile naționale invocate

Tratatul de extrădare dintre Republica Federală Germania și Statele Unite ale Americii din 20 iunie 1978 (denumit în continuare „Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite”) coroborat cu actul adițional din 21 octombrie 1986 (denumit în continuare „actul adițional”) și cu al doilea act adițional din 18 aprilie 2006 (denumit în continuare „al doilea act adițional”)

Articolul 8 din Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite are următorul cuprins:

„Extrădarea nu se acordă atunci când persoana urmărită a fost deja achitată sau condamnată definitiv de către autoritățile competente ale statului solicitat pentru infracțiunea pentru care se solicită extrădarea.”

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 HF a făcut obiectul unei arestări provizorii în Germania la 20 ianuarie 2022, iar de atunci, el se află în arest. Această arestare a avut loc pe baza unei notificări roșii publicate de Interpol și solicitate de Statele Unite ale Americii, întrucât, în perioada cuprinsă între septembrie 2008 și decembrie 2013, HF ar fi săvârșit diferite infracțiuni [asociere în vederea participării la o organizație criminală coruptă și în vederea săvârșirii unei fraude bancare și a unei fapte de înșelăciune prin intermediul telecomunicațiilor, potrivit Title 18, U. S. Code, Section 1962 (d) și Title 18, U. S. Code, Section 1349].

- 2 Prin scrisoarea din 25 ianuarie 2022, autoritățile americane au transmis mandatul de arestare emis de Curtea Districtuală a Statelor Unite pentru Districtul Columbia la 4 decembrie 2018 în legătură cu acuzația formulată de camera de acuzare din cadrul Curții Districtuale a Statelor Unite pentru Districtul Columbia la 4 decembrie 2018. La 17 martie 2022, autoritățile americane au transmis documentele de extrădare.
- 3 La cererea instanței de trimitere și a Generalstaatsanwaltschaft München [Parchetul General din München], autoritățile slovene au comunicat următoarele informații:

HF a fost condamnat prin hotărârea Tribunalului Districtual din Maribor (Slovenia) din 6 iulie 2012, rămasă definitivă la 19 octombrie 2012, pentru infracțiunea de „atac asupra sistemului informatic” prevăzută la articolul 221 alineatul IV coroborat cu alineatul II KZ-1 din Codul penal sloven, săvârșită în perioada cuprinsă între decembrie 2009 și iunie 2010, la o pedeapsă cu închisoarea de un an și trei luni, pedeapsa pronunțată fiind înlocuită cu 480 de ore de muncă în folosul comunității. HF a finalizat munca în folosul comunității până la data de 25 iunie 2015.

Prin ordonanța din 23 septembrie 2020, Tribunalul Districtual din Koper (Slovenia) a respins o cerere de extrădare a persoanei urmărite în vederea urmăririi penale în Statele Unite ale Americii, întrucât faptele prezentate în cererea de extrădare, anterioare lunii iunie 2010, fuseseră judecate definitiv prin hotărârea Tribunalului Districtual din Maribor. În ceea ce privește celelalte fapte ulterioare lunii iunie 2010 prezentate în cererea de extrădare, nu ar exista nicio suspiciune. Această ordonanță a fost confirmată prin decizia din 8 octombrie 2020 a Curții Superioare din Koper (Slovenia) și a rămas definitivă.

- 4 Cererea de extrădare adresată de Statele Unite ale Americii autorităților slovene și faptele penale comunicate în cadrul acesteia cu privire la care Tribunalul Districtual din Koper și Curtea Superioară din Koper au trebuit să se pronunțe, precum și documentele de care dispune instanța de trimitere ca urmare a cererii de extrădare adresate de Statele Unite ale Americii Republicii Federale Germania privesc aceleași fapte penale. În plus, faptele care au fost judecate de Tribunalul Districtual din Maribor sunt identice cu cele din cererea de extrădare adresată Republicii Federale Germania în cadrul prezentei proceduri, în măsura în care descriu infracțiuni săvârșite până în luna iunie 2010.
- 5 HF este un resortisant sârb și kosovar. Potrivit afirmațiilor acestuia, la momentul arestării sale în Germania, el avea reședința în Slovenia și avea asupra sa un pașaport sârb valabil, un permis de ședere sloven emis la 3 noiembrie 2017 și care expira la 3 noiembrie 2019 și o carte de identitate kosovară. În anul 2020, cererea sa de reînnoire a permisului de ședere sloven fusese respinsă de autoritățile slovene.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 6 Decizia privind admisibilitatea extrădării lui HF către Statele Unite ale Americii în ceea ce privește faptele care îi sunt imputate până în luna iunie 2010, cuprinse în mandatul de arestare emis la 4 decembrie 2018 de Curtea Districtuală a Statelor Unite pentru Districtul Columbia în legătură cu acuzația formulată la 4 decembrie 2018 de camera de acuzare din cadrul Curții Districtuale a Statelor Unite pentru Districtul Columbia depinde de răspunsul la întrebarea preliminară.
- 7 Această problemă nu a fost soluționată de Curte în Hotărârea din 12 mai 2021, Bundesrepublik Deutschland (Notificare roșie, Interpol) (C-505/19, EU:C:2021:376), întrucât cauza de față prezintă următoarele diferențe: HF nu este cetățean al Uniunii și nu este vorba despre o arestare preventivă în urma unei anchete desfășurate de Interpol, ci despre o cerere formală de extrădare adresată de Statele Unite ale Americii Republicii Federale Germania după ce HF a fost arestat în Germania pe baza unei notificări roșii a Interpol.
- 8 Potrivit acordurilor bilaterale dintre Republica Federală Germania și Statele Unite ale Americii, situația juridică se prezintă după cum urmează: extrădarea lui HF este reglementată de Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite coroborat cu al doilea act adițional. Statele Unite ale Americii au furnizat documentele necesare prevăzute la articolul 14 din Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite.
- 9 În temeiul articolului 2 alineatul (1) litera (a) din Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite coroborat cu articolul 1 litera (a) din actul adițional, pot face obiectul extrădării infracțiunile care sunt pedepsite în temeiul dreptului ambelor state. Caracterul sancționabil al comportamentului imputat lui HF în temeiul dreptului Statelor Unite decurge în special din dispozițiile titlului 18 secțiunile 1344, 1349, 1963 (a), 1962, 1349 din Codul Statelor Unite pus la dispoziție. Comportamentul imputat lui HF este pedepsit și potrivit dreptului german, în conformitate cu articolele 129, 303b, 202c din StGB (Codul penal).
- 10 Posibilitatea extrădării decurge din articolul 2 alineatul (2) din Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite. Potrivit dreptului Statelor Unite, aceste infracțiuni pot fi pedepsite cu închisoare de 20 sau de 30 de ani și, potrivit dreptului german, ele pot fi pedepsite cu închisoarea de la 2 la 10 ani.
- 11 De asemenea, nu există obstacole în calea admisibilității extrădării. În special – fără a ține seama de întrebările preliminare –, în conformitate cu articolul 8 din Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite, nu rezultă niciun obstacol în calea extrădării din faptul că HF a făcut deja obiectul unei condamnări definitive prin hotărârea Tribunalului Districtual din Maribor (Slovenia) din 6 iulie 2012 pentru o parte dintre infracțiuni, și anume pentru faptele săvârșite în perioada anterioară lunii iunie 2010 care fac obiectul prezentei cereri de extrădare, iar pedeapsa pronunțată în mod definitiv a fost deja executată.

- 12 Astfel, din modul de redactare clar reiese că principiul *ne bis in idem* nu se opune unei extrădări decât dacă persoana urmărită a fost condamnată definitiv de autoritățile competente ale statului solicitat, și anume, în speță, Republica Federală Germania.
- 13 Ca urmare a acestei reglementări specifice de drept internațional, nu este posibilă nici o interpretare conform căreia această dispoziție include și condamnările pronunțate în state membre ale Uniunii Europene. În plus, în cadrul negocierilor referitoare la tratatul bilateral din 1978, Republica Federală Germania și Statele Unite ale Americii au convenit că deciziile pronunțate în state terțe nu împiedică extrădarea.
- 14 Lipsa posibilității de interpretare a articolului 8 din Tratatul privind extrădarea dintre Germania și Statele Unite rezultă de asemenea din faptul că, în cadrul celui de al doilea act adițional, care a adaptat Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite la Acordul privind extrădarea între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii din 25 iunie 2003 – care funcționează drept tratat-cadru –, nu a fost prevăzut niciun regim distinct pentru extinderea principiului *ne bis in idem* la toate statele membre ale Uniunii Europene, iar articolul 8 din Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite nu a fost modificat.
- 15 Mai mult, potrivit jurisprudenței Bundesverfassungsgericht [Curtea Constituțională Federală, Germania], nu există nicio normă generală de drept internațional cutumiar și, prin urmare, nicio normă minimă de drept internațional în domeniul drepturilor omului care să aibă calitatea de normă imperativă de drept internațional potrivit căreia principiul *ne bis in idem* trebuie respectat inclusiv în ceea ce privește condamnările pronunțate în state terțe.
- 16 Cu toate acestea, problema care se ridică este dacă articolul 50 din cartă coroborat cu articolul 54 din CAAS impun ca Republica Federală Germania să nu îl poată extrăda pe HF către Statele Unite ale Americii în ceea ce privește infracțiunile care au stat la baza hotărârii Tribunalului Districtual din Maribor (Slovenia), și anume în ceea ce privește faptele care fac obiectul cererii de extrădare în cauză și care au fost săvârșite până în luna iunie 2010 inclusiv.
- 17 Condițiile prevăzute la articolul 50 din cartă coroborat cu articolul 54 din CAAS sunt îndeplinite. Aceste dispoziții nu sunt legate de cetățenia Uniunii sau de cetățenia unui stat membru.
- 18 Potrivit jurisprudenței Curții, o arestare preventivă a unei persoane vizate de o notificare roșie a Interpol, publicată la cererea unui stat terț, constituie o urmărire penală în sensul articolului 50 din cartă coroborat cu articolul 54 din CAAS [a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 mai 2021, Bundesrepublik Deutschland (Notificare roșie, Interpol), C-505/19, EU:C:2021:376]. De asemenea, o decizie privind admisibilitatea extrădării a cărei punere în aplicare conduce la predarea persoanei urmărite către statul terț în vederea efectuării urmăririi penale trebuie

considerată ca fiind o urmărire penală în sensul articolului 50 din cartă coroborat cu articolul 54 din CAAS.

- 19 Decizia privind admisibilitatea extrădării către Statele Unite ale Americii a unui resortisant al unei țări terțe arestat într-un stat membru constituie de asemenea punerea în aplicare a dreptului Uniunii în sensul articolului 51 din cartă. Astfel, aceasta privește, în orice caz, Acordul din 25 iunie 2003 privind extrădarea între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii (JO 2003, L 181, p. 27, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 106, denumit în continuare „Acordul UE-SUA privind extrădarea”). Acesta a fost transpus în dreptul german prin cel de al doilea act adițional și, prin urmare, drepturile fundamentale prevăzute de cartă trebuie luate în considerare în cadrul aplicării legii.
- 20 De asemenea, la momentul arestării sale, HF dispunea de dreptul la libertatea de circulație prevăzut la articolul 20 alineatul (1) din CAAS coroborat cu articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO 2016, L 77, p. 1), precum și la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (JO 2018, L 303, p. 39), întrucât, în calitate de resortisant sârb, HF era exonerat de obligația de a deține viză. Drepturile fundamentale prevăzute de cartă trebuie să fie luate în considerare și în cadrul aplicării articolului 20 din CAAS coroborat cu regulamentele menționate mai sus.
- 21 Problema care se ridică este dacă îndeplinirea condițiilor prevăzute la articolul 50 din cartă coroborat cu articolul 54 din CAAS are drept consecință faptul că un resortisant al unei țări terțe nu poate fi extrădat către Statele Unite ale Americii, care nu sunt nici un stat parte la CAAS, nici un stat membru al Uniunii.
- 22 Desigur, în Hotărârea din 12 mai 2021, Bundesrepublik Deutschland (Notificare roșie, Interpol) (C-505/19, EU:C:2021:376), Curtea a statuat că articolul 54 din CAAS și articolul 21 alineatul (1) TFUE, citite în lumina articolului 50 din cartă, trebuie interpretate în sensul că nu se opun arestării preventive de către autoritățile unui stat parte la CAAS a unei persoane vizate de o notificare roșie publicată de Interpol, la cererea unui stat terț, cu excepția situației în care s-a stabilit, printr-o decizie judecătorească definitivă adoptată într-un stat parte la acest acord sau într-un stat membru, că împotriva acestei persoane a fost pronunțată deja o hotărâre definitivă într-un stat parte la acest acord sau într-un stat membru pentru aceleași fapte ca și cele pe care se întemeiază această notificare roșie (a se vedea punctul 122).
- 23 Cu toate acestea, pentru a-și motiva decizia, Curtea s-a referit întotdeauna la dreptul la liberă circulație în sensul articolului 21 TFUE al persoanei vizate în cauza respectivă de notificarea roșie, un cetățean german. În calitate de resortisant

sârb, HF nu beneficiază de dreptul la liberă circulație prevăzut la articolul 21 alineatul (1) TFUE, întrucât el nu este cetățean al Uniunii.

- 24 Pe de altă parte, el beneficia de dreptul la liberă circulație în temeiul articolului 20 din CAAS. Prin urmare, cu titlu preliminar, trebuie să se examineze în mod incidental dacă principiile stabilite de Curte în Hotărârea din 12 mai 2021, *Bundesrepublik Deutschland (Notificare roșie, Interpol)* (C-505/19, EU:C:2021:376), referitoare la dreptul la liberă circulație în sensul articolului 21 TFUE, sunt valabile și pentru dreptul la liberă circulație în sensul articolului 20 alineatul (1) din CAAS.
- 25 În plus, obiectul deciziei menționate mai sus era o cerere de arestare preventivă pe baza unei notificări roșii a Interpol. În schimb, în speță este vorba despre o cerere formală de extrădare formulată după ce persoana în cauză a fost arestată într-un stat membru pe baza unei notificări roșii a Interpol.
- 26 În opinia instanței de trimitere, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată în sensul că articolul 54 din CAAS coroborat cu articolul 50 din cartă nu se opun, în speță, extrădării lui HF către Statele Unite ale Americii, întrucât trebuie respectată obligația de drept internațional a Republicii Federale Germania față de Statele Unite ale Americii de a extrăda persoanele urmărite.
- 27 Desigur, articolul 351 primul paragraf TFUE nu își găsește aplicarea în mod direct, întrucât Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite a intrat în vigoare abia la 30 iulie 1980, în conformitate cu articolul 34 alineatul (2) din Tratatul de extrădare dintre Germania și Statele Unite, și, prin urmare, a fost încheiat între Republica Federală Germania și Statele Unite ale Americii după data de 1 ianuarie 1958.
- 28 Pe de altă parte, instanța de trimitere împărtășește opinia exprimată în doctrină potrivit căreia articolul 351 primul paragraf TFUE trebuie să se aplice acordurilor care, deși încheiate de un stat membru după 1 ianuarie 1958, privesc un domeniu în care Uniunea nu a devenit competentă decât ulterior, prin extinderea competențelor, și transferul de competențe nu era previzibil din punct de vedere obiectiv pentru statul membru la data încheierii acordului. Se pare că până în prezent Curtea nu a soluționat această problemă.
- 29 Acordul Schengen a intrat în vigoare la 14 iunie 1985, iar CAAS, la 19 septembrie 1990, așadar, mult după 30 iulie 1980. Acordul Schengen a fost încorporat în ordinea juridică a Uniunii numai odată cu Tratatul de la Amsterdam din 1997 și, prin urmare, tot după 30 iulie 1980. Astfel, în anii 1978 și 1980, nu era totuși previzibil pentru Republica Federală Germania că problemele legate de principiul *ne bis in idem* aplicabil la nivel european sau de cooperarea polițienească și judiciară în materie penală vor fi incluse în domeniul de competență al Uniunii Europene.
- 30 Modificările ulterioare din cadrul primului act adițional nu schimbă nimic în această privință. Astfel, pe de o parte, în ceea ce privește primul act adițional,

acesta nu constituie o renegociere fundamentală a Tratatului dintre Germania și Statele Unite și, pe de altă parte, primul act adițional a intrat în vigoare deja la 11 martie 1993, și prin urmare, la o dată la care nu era încă previzibil ca materii corespunzătoare să fie incluse în domeniul de competență al Uniunii Europene.

- 31 Prin intermediul cel de al doilea act adițional, Republica Federală Germania nu a făcut decât să transpună Acordul UE-SUA privind extrădarea. Nici în cadrul acestuia nu a fost prevăzut un regim distinct cu privire la principiul *ne bis in idem* aplicabil la nivel european. În temeiul articolului 17 alineatul (1) din Acordul UE-SUA privind extrădarea, motivele suplimentare de refuz prevăzute de tratatele bilaterale de extrădare pot fi invocate în lipsa unei reglementări în această privință a Acordului UE-SUA privind extrădarea. Cu toate acestea, Acordul UE-SUA privind extrădarea nu conține niciun motiv suplimentar de refuz, ci, dimpotrivă, prevede o obligație de extrădare.
- 32 Întrucât Acordul UE-SUA privind extrădarea nu prevede tocmai luarea în considerare a principiului *ne bis in idem* aplicabil la nivel european potrivit articolului 50 din cartă coroborat cu articolul 54 din CAAS, se poate deduce, în schimb, că un tratat bilateral de extrădare precum Acordul UE-SUA privind extrădarea, care nu prevede decât respectarea principiului *ne bis in idem* aplicabil la nivel național, trebuie să fie respectat în continuare.
- 33 Instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe cu privire la trimiterea preliminară pe calea procedurii de urgență prevăzute la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții, întrucât HF se află în prezent în detenție (articolul 267 al patrulea paragraf TFUE), iar întrebarea preliminară ridică probleme vizate în partea a treia din Tratatul FUE.